

اتفاقات اخير نتيجه انباشت مطالبات زنان بود

معاون پيشين امور زنان و خانواده
رييسجمهوري:

«معصومه ابتكار»، معاون پيشين
امور زنان و خانواده
رييسجمهوري، در برنامه «حضور»
که وبسایت «جماران» منتشر کرد،
گفت: امام هرگز انقلاب اسلامي را
غير از يك انقلاب و تحول عظيم
فرهنگي نميديد. در واقع ايشان
به دنبال تحول فرهنگي بودند.
تحول فرهنگي که زنان نقش بسيار
مهم و محوري در آن داشتند، چون
امام از ابتدا براي زن شخصيت
قائل بود.

يك عده ميگفتند خانمها به تظاهرات نيايند چون صداي خانمها را
نامحرم ميشود

ابتكار با بيان اينکه امام(ره) صادق بود، گفت: امام هماني که از
اسلام ميدانست را ميگفت و بيرودربايستي ميگفت ما براي زنان اين

نقش را قائلیم. ما قائل به این نیستیم که زنان در تظاهرات شرکت نکنند، چون من یادم است که يك عده‌اي مي‌گفتند خانم‌ها به تظاهرات نیایند، چون صدای خانم‌ها را نامحرم می‌شنود و امام گفته بودند که اصلاً چنین چیزی نیست و زنان هم حق دارند برای آینده خود تلاش کنند. وی با اشاره به خاطره‌ای بیان داشت: بعد از انقلاب در روزهایی که امام(ره) به مدرسه رفاه می‌رفتند، کسانی که در آنجا بودند، روایت می‌کنند که عده‌ای گفتند خب انقلاب دیگر پیروز شد؛ خانم‌ها دیگر به مدرسه نیایند، چون اینجا شلوغ است و ممکن است چادر از سرشان بیفتد که امام در جواب گفته بودند شما که هستید و من که هستم که بخواهید جلوی خانم‌ها را بگیرید؟ این انقلاب برای اینهاست. ما به چه حقی می‌توانیم جلوی يك زن را برای دیدار با رهبرش بگیریم به صرف اینکه يك زن است؛ اجازه دهید خانم‌ها بیایند.

ابتکار افزود: يك عده‌اي به امام گفته بودند که نیازی نیست خانم‌ها برای نمایندگی کاندیدا شوند؛ شما اجازه ندهید و به شورای نگهبان بگویید ردصلاحیت کند. امام گفته بودند خانم‌ها همان قدری که در انقلاب نقش داشتند، حق دارند رای بدهند و رای بگیرند و هیچ کس نمی‌تواند مانع این موضوع شود. اینها خط قرمزهایی بود که امام می‌کشید و اگر ایشان نبود، معلوم نبود به کجا می‌رسیدیم!

ابتدای انقلاب بحث اجباری شدن حجاب مطرح نبود

وی با بیان اینکه اصلاً در ابتدای انقلاب بحث اجباری شدن حجاب مطرح نبود، گفت: حجاب انتخابی بود و جالب اینجا بود که اکثریت هم به این سمت آمدند و حجاب را انتخاب کرده بودند. بدون اینکه کسی به آنها امر کند. امام از ابتدا با این نگاه‌های سختگیرانه و افرادی که موضع صرفاً فقهی داشتند و حتی ابعاد اجتماعی و روانشناختی موضوع را نمی‌دیدند، درگیر بودند و بالاخره فضایی ایجاد شد که به این سمت رفت که روی حجاب سختگیری و اجبار آن شروع شود.

معاون سابق رییس‌جمهوری در امور زنان و خانواده بیان داشت: در سال‌های جنگ يك دوره، عده‌اي از جبهه می‌آمدند و در خیابان‌ها به خصوص خیابان ولیعصر، با خانم‌ها سر مساله حجاب درگیر می‌شدند. آن موقع آقای موسوی‌خوئینی‌ها دادستان کل بودند و آقای ناطق‌نوری وزیر کشور. امام دستور دادند که این افراد را بازداشت کنید؛ گفتند اینها از جبهه آمدند و در میان‌شان فرمانده و ایثارگر هست! امام گفتند اصلاً چنین چیزی نباید در مملکت اتفاق بیفتد و این مساله را سامان دادند یا مثلاً سعی می‌کردند از امام فتوا بگیرند که خانم‌هایی که بی‌حجاب هستند را در صدا و سیما نشان ندهید و چقدر سعی می‌کردند، سختگیری کنند.

ابتکار با اشاره به انتخاب سفیر خانم از سوی امام (ره) در جریان ارسال پیام به گورباچف گفت: امام با این کارشان این پیام را دادند که این استعدادها را در دیپلماسی به کار بگیرید! امام فکرشان به این رسید که يك زن ایشان را نمایندگی کنند و پیام انقلاب را برساند ولي ما تا سالها بعد، نتوانستیم سفیر زن برای جمهوری اسلامی بگذاریم؟ تا در دوره آقای دکتر روحانی 5 سفیر زن منصوب کرد که خیلی اتفاق بزرگی بود.

وي ادامه داد: مرحوم خانم طالقانی يكبار کاندید شد که اجازه ندادند ایشان بیایند و تایید صلاحیت شوند و این روند تایید صلاحیت در عرصه‌های مختلف سیاسی و حضور زنان در مسوولیت‌ها خیلی لطمه زد و باعث عقب نگه داشتن خانم‌ها شد. حتی تا دوره آقای خاتمی ما در کابینه يك زن نداشتیم. آقای خاتمی يك خانم را به عنوان معاون خودش انتخاب می‌کند. در دوران آقای هاشمی هم خانم حبیبی، مشاور امور زنان و خانواده بودند که چقدر سختی کشیدند و چقدر با موانع و ضدیت مواجه بودند و ایشان تلاش داشتند که خانم‌ها بتوانند در عرصه‌های مختلف فعالیت کنند.

ابتکار افزود: در همین عرصه ورزش، زمانی صحبت از این بود که چه نیازی است که خانم‌ها به این عرصه‌ها بیایند! با کدام لباس بروند؟! برای خانم‌ها در عرصه‌های ورزشی، لباس شرعی که بتوانند در مسابقات شرکت کنند، نه در داخل قابل تایید بود و نه در خارج؛ فدراسیون‌های بین‌المللی هم حتی نمی‌پذیرفتند که خانم‌ها با حجاب اسلامی در بازی‌ها شرکت کنند؛ چقدر سر اینها کار شد و چقدر خون دل‌ها خوردند تا راه باز شد!

خطا می‌کنیم و حاضر نیستیم عذرخواهی کنیم

ابتکار با بیان اینکه امام خمینی(ره) همواره روی شناخت و مراقبت از خود در برابر نفسانیتی که همیشه يك تهدید است، تاکید داشتند، اظهار داشت: مخصوصا برای کسی که می‌خواهد در يك موقعیت اجتماعی یا سیاسی قرار بگیرد، هر دوی این جوانب را امام همیشه می‌دید؛ یعنی يك دشمن بیرونی و يك دشمن درونی و به آن جهاد اکبر و جهاد بزرگ می‌گفتند. اما الان چنین نیست. برای اینکه باورمان شده کسی هستیم؛ خطا می‌کنیم و حاضر نیستیم عذرخواهی کنیم.

وي با بیان اینکه در شرایط کنونی، معتقدم که باید سکوت کرد، افزود: سکوت، نه از این بابت که حقیقت گفته نشود، بلکه از این بابت که واقعا فضا آنقدر سخت و دشوار است و به قدری نگرانی‌های انباشته و اعتراضات زیاد است، چون خیلی‌ها پیش‌بینی می‌کردند که این وقایع رخ خواهد داد و برای خیلی‌ها چنین اتفاقاتی با همین شدت

در ارزیابی‌ها و نظرسنجی‌ها قابل پیش‌بینی بود.

آیا به مشکلات اقتصادی و روانی زنان همپای حجاب توجه می‌شود؟
ابتکار تصریح کرد: در این سال‌ها خانم‌ها مشکلات و تبعیض‌هایی داشتند و نسبت به حفظ جایگاه زن در جامعه بی‌توجهی شده است، اما مساله‌ای که فقط روی آن حساسیت وجود داشته، بحث پوشش و حجاب بوده است. آیا این اصل شده است و همه چیز را فراموش کرده‌ایم؟
وی افزود: آیا به آسیب‌هایی که زنان دارند، مانند مشکلات اقتصادی، فشارهای روانی که در خانواده‌ها وجود دارد و حتی مسائلی مثل طلاق یا زنان سرپرست خانوار، هرگز همپای مساله حجاب توجه شده است؟
ابتکار، اتفاقات ماه‌های اخیر را، انباشت مطالبات و اعتراضات زنان دانست و افزود: این اعتراضات، انباشت سال‌های طولانی دیده نشدن و شنیده نشدن و تبعیض‌هایی بود که در عرصه قانون و مقررات وجود داشت. چرا باید يك مرد به خود اجازه دهد که سر زن خود را بی‌درد و در خیابان بگرداند و خیالش هم راحت باشد که 8 سال محکومیت بیشتر نمی‌گیرد! آیا علاوه بر قتل همسر، چرخاندن سر يك زن در يك معبر عمومی يك فاجعه نیست؟

معاون اسبق محیط زیست دولت با تاکید بر اینکه باید واقعیت‌ها را دید، گفت: متأسفانه تحلیل‌هایی که می‌شنویم و می‌بینیم، خیلی اوقات در آن صداقت نیست. باید نسل جوان دهه 70 و 80 که حقوق خود را مطالبه و از يك زاویه دیگری به دنیا نگاه می‌کند به رسمیت بشناسند. مطالبات آنها را تحقیر نکنیم و نگوییم که اینها دنبال یکسری مسائل بی‌ارزش هستند، چون متأسفانه اینها را می‌گویند.
ابتکار گفت: مطالبه این جوانان، مطالبه داشتن يك زندگی خوب است؛ آنها دارند همقطاران خود را در کشورهای دنیا می‌بینند و مطالبه يك زندگی خوب، توأم با نشاط و پیشرفت و آزادی را می‌خواهند. اگر می‌خواهیم اتفاقی بیفتد، باید نسل جوان را به رسمیت بشناسیم؛ همان‌طور که امام شناخت. باید عزت نفس آن جوان را در نظر بگیریم.
وی اظهار داشت: وقتی يك جوان مدافع امنیت آسیب می‌بیند، چه تفاوتی دارد با يك جوان دیگر که آسیب دیده؟ همه را ببینیم. ما هیچ راهی نداریم جز اینکه اصلاحات مبنایی داشته باشیم. [رهبر انقلاب] این مطلب را هم گفتند که جهاد تبیین، از آن برخوردهای قهری کمتر نیست. پایه جهاد تبیین، گفت‌وگو است و بنیان گفت‌وگو هم درك ملازمات فرهنگی و درك حق اعتراض است. حق داشتن يك اندیشه و تفکر متفاوت است؛ چقدر امام و رهبری روی آزادی اندیشه تاکید داشتند که شما نمی‌توانید جلوی اندیشه را بگیرید!
ابتکار با گلایه از تلاش عده‌ای برای ایجاد دوقطبی و ناامیدسازی

مردم و جوانان بیان داشت: آیا شما می‌خواهید نسل جوان به این نقطه برسد که هیچ امیدی برای اصلاح وجود ندارد و برای بهبود و تغییر هیچ امیدی نیست؟! کشوری که هر سال يك انتخابات دارد برای این است که يك امیدی ایجاد کند؛ وگرنه انتخابات برای چیست؟

وي افزود: خاطر هست که رهبري روی این موضوع خیلی تاکید داشتند که انتخابات را اجازه دهید شهرستانی باشد؛ یعنی يك شهر كوچك یا يك روستای كوچك، در حاکمیت نماینده دارد. اما حالا يك قشر بزرگی از مردم و جوانان فکر می‌کنند در حاکمیت نماینده ندارند! کجا باید این را بگوییم؟ چرا به اینجا رسیدیم؟ چرا با دخالت‌های بیجا در مراحل مانده نظارت‌های استصوابی یا رخصت‌ها باید به اینجا برسید که برای يك انجمن هم يك فرد را رخصت می‌کنید؟ او تاکید کرد: ما درباره بدحجابی و گشت ارشاد قانونی نداریم و این مصوبه شورای فرهنگ عمومی زیر نظر وزیر ارشاد است و در زمان آقای احمدی‌نژاد تصویب شد.

ابتکار ادامه داد: حتی در زمان آقای هاشمی هم بحث نوع برخوردها، تحت عنوان امر به معروف و نهی از منکر مطرح بود؛ ولی خب این مساله ادامه پیدا کرد و مخالفت‌ها شروع شد. من جزو کسانی بودم که در دوره آقای هاشمی، در مورد برخوردهای امر به معروف و نهی از منکر مورد برخورد قرار گرفتم. ما در پارک چیتگر درگیری داشتیم سر موضوع دوچرخه‌سواری‌ها و همسرم، آقای هاشمی از آمرین تندروی گشت ارشاد كتك خورد به خاطر اینکه از يك دختر 15 - 14 ساله‌ای که داشت دوچرخه‌سواری می‌کرد و به‌زعم این آقایان حجابش درست نبود، دفاع کرد. این رفتارها را از اول انقلاب هم داشتیم.

او درباره ماجرای اسیدپاشی‌های اصفهان هم با بیان اینکه هیچ وقت مشخص نشد، افزود: اتفاقاً این یکی از آن موضوعاتی است که به مبانی عدالت در نظام خدشه وارد می‌کند و امام روی این موضوعات بسیار حساس بود. يك اتفاق خیلی مهمی رخ داد. امام وقتی که می‌خواستند نامه خود را برای آقای گورباچف بفرستند، دو نفر نماینده داشتند. یکی آقای جوادی‌آملی و دیگری مرحوم خانم مرضیه دباغ که خدا رحمت‌شان کند. به صورت 50-50؛ يك زن سفیر و يك مرد سفیر گذاشتند. معاون سابق رییس‌جمهوری ادامه داد: زمان آقای خاتمی هنگامی که بنده را به عنوان معاون رییس‌جمهور انتخاب کرد، هیچ کدام از کشورهای منطقه خلیج فارس يك خانم در کابینه خود نداشتند و همه برای‌شان عجیب بود که آقای خاتمی در موضوع محیط زیست يك معاون زن انتخاب کرده است؛ ما پیشرو بودیم که خانم‌ها مسولیت بگیرند و جایگاه سیاسی و اجرایی در نظامات کشور داشته باشند. ولی چه شد؟ چرا اجازه ندادند این روند ادامه پیدا کند؟

او افزود: ما در دولت قبل با سیاستی که دولت دوره یازدهم و آقای روحانی شروع کرد و خانم ملاوردی آن را پایه‌گذاری کردند، توانستیم جایگاه‌های عالی مدیریت را برای اولین بار برای خانم‌ها به شکل جدی باز کنیم. سال 92 زیر 5 درصد از مدیران جمهوری اسلامی زن بودند. چرا تا آن موقع باید فضای مدیریتی برای زنان بسته باشد؟ از سال 92 تا 96 و از 96 تا 1400، در سال 96 سیاست رسمی اعلام شد که 30 درصد از مدیران دولت باید زن باشند و این سیاست، اجرایی شد و از بین خانم‌های توانمند بیش از 40 یا 42 درصد کارمندان دولت خانم هستند؛ ولی فقط 5 درصدشان در سطوح مدیریت عالی هستند. منظورم مدیریت مدرسه دخترانه نیست.

منبع: روزنامه اعتماد 13 اسفند 1401 □□□□□□